

بشدت متأثر از تفکر دولتمردان، سیاست‌های کلان کشور و اهداف ملی است. برای کشور دریایی مانند ایران که منافع، اقتصاد و امنیت آن با دریاها پیوند خورده است، برخورداری از راهبرد دریایی مناسب، حیاتی و الزامی است. (اعظمی، فرشته‌منش، ۱۳۹۱). قدرت‌های جهان برای این امر اذعان کرده‌اند که ایران قدرتی مهم در منطقه است و همواره به عنوان حفاظت منطقه‌ای، موقعیت مهمی را در خصوص ثبات و امنیت منطقه دارا است و خواستار تأمین امنیت منطقه‌ای توسط کشورهای ساحلی منطقه و کوتاه شدن دست بیگانگان و عدم دخالت قدرت‌های خارجی است.

← تأکید بر حضور و توسعه سواحل مکران

دریای مکران شاهراه خلیج فارس به آب‌های آزاد است، در صورت لزوم (بروز جنگ)، به عنوان یک اهرم فشار قابل ملاحظه می‌توان از انتقال کشتی‌های حامل انرژی دشمن جلوگیری کرد. در بحث دفاعی به هنگام جنگ با توجه به وجود پایگاه‌های نظامی می‌توان تلفات غیرنظامیان را کاهش داد. به جهت جلوگیری از آسیب‌دیدگی و از بین رفتن یگان‌های شناور سطحی و زیرسطحی و ادوات و امکانات نظامی می‌توان پایگاه پراکنده نظامی ساخت. از دیگر مزیت این استراتژی، توانایی جلوگیری از رزم دریایی در یک نقطه و طولانی‌تر کردن جنگ به منظور تحمیل شرایط موجود به دشمن است (عسگری براریان، دراوری، ۱۳۹۱). بنای این مهم نیز یکی از تدابیر رهبر انقلاب بوده است که ضمن سوق دادن توجه مسئولین به اهمیت آن می‌فرماید: امروز شرایط با گذشته بسیار متفاوت است و ساحل ممتد و طولانی این منطقه در اختیار دولتی مستقل و ملتی سرفراز و بیدار است که قدرت و اراده ملی خود را می‌شناسد و با اتکا به خداوند، اراده خود را بر هر قدرت سیاسی و نظامی تحمیل و او را مجبور به عقب‌نشینی خواهد کرد. (بیانات رهبر انقلاب ۹۳/۹/۹).

با توجه به این تأکیدات و تدابیر رهبر انقلاب بوده است که امروز نیروی دریایی به سمت سواحل مکران سوق داده شده و موجب تقویت و توان رزمی -پشتیبانی پایگاه دریایی کنارک و استقرار پایگاه‌های دریایی جدید علاوه بر کنارک در امتداد سواحل مکران از قبیل منطقه دوم ولایت جاسک و گسترش پایگاه‌های دریایی پسابندر در دوزخین نقطه مرزی شرق کشور شده است که علاوه بر تقویت دیپلماسی دفاعی دریایی کشور، منجر به ایجاد زمینه توسعه اقتصادی و زمینه ورود سرمایه‌گذاری خارجی به این مناطق، به ویژه بندر چابهار شده است.

← خدمت به توسعه اقتصاد ملی: تأمین امنیت مرزهای دریایی و حفظ خطوط مواصلاتی تجاری

یکی از کارکردهای دیپلماسی دفاعی خدمت‌رسانی به توسعه اقتصاد ملی از راه‌های گوناگون است. ایجاد امنیت دفاعی و تقلیل آسیب‌پذیری در برابر تهدیدها، امنیت عمومی و امنیت ملی را ارتقا خواهد بخشید و این امنیت پایدار، زمینه ساز توسعه و آبادانی کشور خواهد بود. سیاست دفاعی، توسعه دیپلماسی کشور در دفاع از منافع اقتصادی در آب‌های بین‌المللی بر عهده نیروی دریایی نهاده شده است. قدرت دریایی و دیپلماسی دفاعی دریایی فقط برای دفاع از تمامیت ارضی و آبی کشور در برابر حمله مستقیم متجاوز نیست، بلکه با حفظ خطوط مواصلاتی و تأمین امنیت دریایی به چرخه اقتصاد ملی و بین‌المللی و قدرت اقتصادی و سیاسی کمک می‌کند.

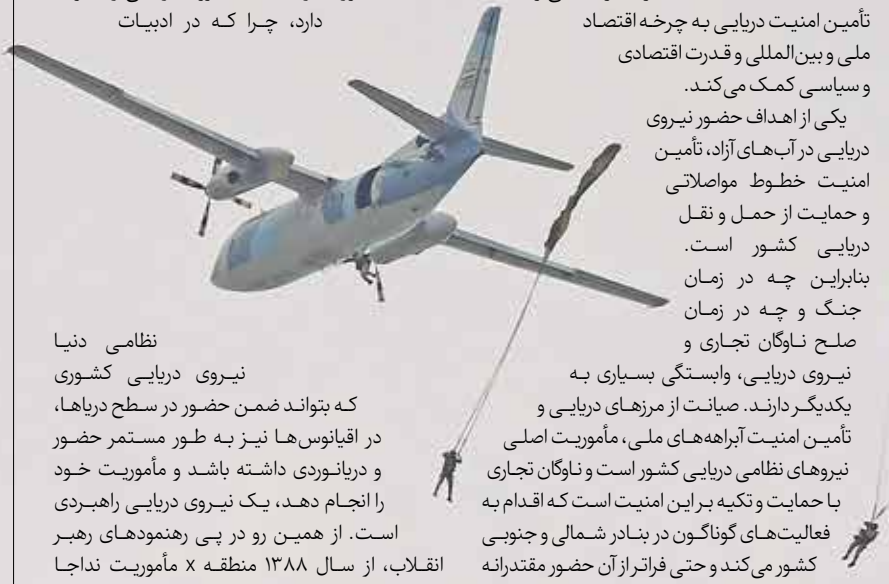
یکی از اهداف حضور نیروی دریایی در آب‌های آزاد، تأمین امنیت خطوط مواصلاتی و حمایت از حمل و نقل دریایی کشور است. بنابراین چه در زمان جنگ و چه در زمان صلح ناوگان تجاری و

نیروی دریایی، وابستگی بسیاری به یکدیگر دارند. صیانت از مرزهای دریایی و تأمین امنیت آب‌راه‌های ملی، مأموریت اصلی نیروهای نظامی دریایی کشور است و ناوگان تجاری با حمایت و تکیه بر این امنیت است که اقدام به فعالیت‌های گوناگون در بنادر شمالی و جنوبی کشور می‌کند و حتی فراتر از آن حضور مقتدرانه نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در

آب‌های بین‌المللی نه تنها برای ناوگان تجاری خودی بلکه برای کشتیرانی سایر کشورها نیز امنیت دریایی را به همراه داشته است.

برای نمونه: نیروی دریایی ارتش برای اینکه اقتصاد کشور در مقابل پدیده شوم دزدی دریایی و تروریسم دریایی دچار آسیب نشود، تا سال ۱۴۰۱، ۵۰۰۰ فرزند کشتی، نفتکش و تجاری را در خلیج عدن اسکورت کرده است.

← **هدایت نیروی دریایی به سمت دریاهای آزاد**
نقش بنیادین نیروهای دریایی از دوران قدیم تا کنون حول دو محور ناائل شدن به قلمروهای دریایی و ممانعت از دسترسی دشمن به قلمروهای دریایی در گردش می‌باشد. جمهوری اسلامی برای نشان دادن اقتدار کشور و بهره‌برداری از دریاها در جهت توسعه کشور نیاز به یک نیروی دریایی راهبردی دارد، چرا که در ادبیات

نظامی دنیا

نیروی دریایی کشوری که بتواند ضمن حضور در سطح دریاها، در اقیانوس‌ها نیز به طور مستمر حضور و دریاوردی داشته باشد و مأموریت خود را انجام دهد، یک نیروی دریایی راهبردی است. از همین رو در پی رهنمودهای رهبر انقلاب، از سال ۱۳۸۸ منطقه X مأموریت نداجا گسترش پیدا کرده و شامل محدوده‌های وسیع‌تری شده است.

در سالهای متمادی حضور ناوگان رزمی ایران حضور در اقیانوس هند، دریای سرخ و خلیج عدن بود که در سال ۱۳۹۹ با برنامه‌ریزی‌های انجام شده این حضور افزایش چشمگیری داشت و به بندر سن پترزبورگ رسید تا نیروی دریایی ایران در مراسم سالگرد تأسیس نیروی دریایی فدراتیو روسیه شرکت کند. دریادلان نیروی دریایی ارتش به این مهم بسنده نکردند و با برنامه‌ریزی‌های دقیق و عملیاتی انجام شده این حضور را در آب‌ها و اقیانوس‌های مهم جهان گسترش داده و برای اولین بار در تاریخ پرافتخار جمهوری اسلامی ایران به اقیانوس آرام وارد شدند تا به جهانیان نشان دهند فرزندان ایران با اتکا به دانش و همت داخلی می‌توانند هر غیر ممکنی را ممکن کنند.

علت اصلی این امر این است که دشمن ما در چند دهه گذشته، دشمنی با توان یا قدرت دریا پایه بوده است بنابراین برای دشمنی که قدرت دریا پایه است، امکانات مقابله یا دفاع در مقابل این دشمن

با ظهور انقلاب اسلامی و قطع روابط نظامی ایران با آمریکا، پشتیبانی تجهیزات نظامی عملاً قطع شد و کشور ما در شرایط تحریم کامل قرار گرفت. بر اثر جنگ تحمیلی، ایران به خوبی دریافت که یکی از عوامل بازدارنده در دیپلماسی دفاعی، ارتقای توان نظامی در حوزه صنعت و تجهیزات نظامی است

